

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Професор із науково-педагогічної роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання
SPECIAL PEDAGOGY AND SPECIAL PSYCHOLOGY WITH TEACHING
METHODS

рівень вищої освіти другий (магістерський)

тип дисципліни нормативна

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А6 Спеціальна освіта, освітньої програми Логопедія.

« 4 » березня 2025 р. 25 с.

Розробник: Білюк Олена Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Серeda Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол № 4 від « 5 » березня 2025 р.

В.о. завідувачки кафедри

Сараї Освітньої програми «Логопедія» Сердюк Н.О. з.н.с.-р., проф. Пучков

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від « 6 » березня 2025 р.

Голова

Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №3 від « 26 » березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Білюк О.Г., 2025

© Серeda І.В., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	6
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	11
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	11
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	15
<i>9. Засоби навчання</i>	15
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	16

ВСТУП

Анотація

Програма навчальної дисципліни спрямована на опанування студентами системи компетенцій щодо аналізу актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти; розробки та впровадження інноваційних методик і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами; здатності здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів; ефективної взаємодії з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства; організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища. Метою курсу є формування знань про особливості вивчення, викладання та методичного забезпечення дисциплін “Спеціальна педагогіка” та “Спеціальна психологія” в системі підготовки фахівців спеціальної та інклюзивної освіти.

Ключові слова: спеціальна педагогіка, спеціальна психологія, методики викладання, спеціальна та інклюзивна освіта, діти з ООП, корекційно-розвивальний вплив, психолого-педагогічний супровід.

Abstract

The curriculum of the academic discipline is aimed at students mastering a system of competencies for analyzing current problems of special and inclusive education; developing and implementing innovative methods and technologies of correctional and developmental work with individuals with special educational needs; the ability to carry out diagnostic and analytical, correctional and developmental, and advisory activities taking into account the special educational needs of applicants; effective interaction with parents, colleagues, and other specialists in the process of psychological and pedagogical support of a child with special educational needs on the basis of partnership; organizing the process of teaching, upbringing, and development of children with special educational needs in an inclusive educational environment. The purpose of the course is to form knowledge about the features of studying, teaching, and methodological support of the disciplines "Special Pedagogy" and "Special Psychology" in the system of training specialists in special and inclusive education.

Key words: special pedagogy, special psychology, teaching methods, special and inclusive education, children with special needs, correctional and developmental impact, psychological and pedagogical support.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	А Освіта	Вибіркова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А6 Спеціальна освіта ОП (Логопедія)	Семестр	
Індивідуальне науково- дослідне завдання –		1-2-й	1-2-й
		Лекцій	
		30 год.	6 год.
Загальна кількість годин – 210		Практичні, семінарські	
		30 год.	14 год.
		Лабораторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: другий (магістерський)	0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		75 год.	190 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік, іспит	
Форма контролю: усна			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» полягає у набутті студентами знань про особливості вивчення, викладання та методичного забезпечення дисциплін “Спеціальна педагогіка” та “Спеціальна психологія” в системі підготовки фахівців спеціальної та інклюзивної освіти.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» ґрунтується на знаннях з курсів: “Логопедія з методикою викладання та сучасні логопедичні технології”, “Організація педагогічного процесу у корекційній освіті” та пов’язане зі змістом курсів: “Логопсихологія з методиками”, Нейропсихологічний супровід розвитку дитини.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв’язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров’язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Наука про зміст та особливості викладання спеціальної педагогіки та психології

Змістовий модуль 1. Курс “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання” у підготовці фахівців спеціальної та інклюзивної освіти

Тема 1. Вимоги до підготовки фахівців спеціальності “Спеціальна освіта”

1. Освітньо-професійна програма “Логопедія” підготовки здобувачів вищої освіти рівня магістр.

2. Компетентності та програмні результати навчання.

3. Вимоги до педагогічних кадрів зі спеціальності “Спеціальна освіта”.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Тема 2. Курс “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання”: зміст та особливості

1. Предмет та завдання курсу “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання”.

2. Взаємозв’язок з іншими навчальними дисциплінами.

3. Зміст та структура курсу.

4. Вимоги до вивчення курсу.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Змістовий модуль 2. Спеціальна педагогіка як наукова галузь і навчальний предмет. Сучасна вітчизняна система освітньо-корекційних послуг

Тема 1. Спеціальна педагогіка як наукова галузь і навчальний предмет

1. Предмет, завдання та понятійно-категоріальний апарат спеціальної педагогіки.

2. Галузі спеціальної педагогіки.

3. Перспективи розвитку спеціальної педагогіки в Україні.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Тема 2. Сучасна вітчизняна система освітньо-корекційних послуг

1. Корекційно-педагогічний процес. Система спеціальної освіти.

2. Еволюція моделей спеціальної освіти: медична, «нормалізації» (інтеграційна), «включення» (інклюзивна).

3. Становлення інклюзивного підходу у вітчизняній спеціальній освіті.

4. Сучасний етап та перспективи розвитку спеціальної освіти в Україні.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Змістовий модуль 3. Особливості навчання і виховання дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку

Тема 1. Особливості навчання і виховання дітей з фізичними порушеннями

1. Навчання та виховання дітей з порушеннями зору.

2. Навчання і виховання дітей з порушеннями слуху.

3. Навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення.

4. Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Тема 2. Навчання та виховання дітей із порушеннями психічного розвитку

1. Навчання і виховання дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери.

2. Навчання і виховання дітей з затримкою психічного розвитку.

3. Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.

Література [4]; [8]; [12] [13] [14].

Змістовий модуль 4. Методичні аспекти викладання спеціальної педагогіки та спеціальної дидактики

Тема 1. Особливості організації лекційних і практичних занять зі спеціальної педагогіки

1. Форми, методи і засоби організації навчального процесу у ВНЗ.

2. Види і форми проведення лекційних занять.

3. Види і особливості проведення практичних занять.

4. Самостійна робота студентів.

5. Система контролю у вивченні навчальних дисциплін.

Література [4]; [8]; [8]; [9]; [12] [13] [14].

Тема 2. Методичне забезпечення викладання спеціальної педагогіки та спеціальної дидактики

1. Засоби ІКТ у викладанні спеціальної педагогіки.

2. Довідникові джерела, навчальні та методичні посібники.

3. Спеціальні методи і засоби в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

4. Розробка дидактичних матеріалів при вивченні курсів.

Література [4]; [8]; [8]; [9]; [12] [13] [14].

Змістовий модуль 5. Теоретичні основи спеціальної психології. Психологічні особливості дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку

Тема 1. Спеціальна психологія. Напрями спеціальної психології

1. Спеціальна психологія як наука

2. Напрями спеціальної психології

3. Зв'язок із суміжними науками

4. Завдання спеціальної психології

5. Методи спеціальної психології

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [13].

Тема 2. Психологічні особливості дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку

1. Види дизонтогеній. Основні види психічного дизонтогенезу
2. Психологічні особливості розумово відсталих дітей.
3. Психологічні особливості дітей із затримкою психічного розвитку.
4. Психічний розвиток при дизонтогеніях дефіцитарного типу (порушення слуху, зору, мовлення, опорно-рухового апарату).
5. Психологічні особливості дітей з розладами спектру аутизму та дисгармонійним складом особистості.

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [13].

Змістовий модуль 6. Методи психодіагностики та психокорекції порушень розвитку

Тема 1. Психодіагностика дітей з порушеннями розвитку

1. Організація та структура психологічного вивчення дітей з порушеннями розвитку.
2. Основні принципи та протокол психологічного обстеження дитини.
3. Методики дослідження:
 - пам'яті та уваги;
 - мислення та асоціативних процесів;
 - особистістості та емоційно-вольової сфери.
4. Проективні методи у психодіагностиці.
5. Етичні правила психодіагностичного обстеження.

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [15].

Тема 2. Методи психологічної корекції порушень розвитку

1. Поняття психологічної корекції.
2. Основні принципи психологічної корекції.
3. Прийоми і методи психокорекційної роботи:
 - психологічне консультування;
 - психологічний супровід;
 - психологічна підтримка.
4. Основні напрями психологічної допомоги дітям з проблемами у розвитку.

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [15].

Змістовий модуль 7. Методичні аспекти викладання спеціальної та спеціальної практичної психології

Тема 1. Особливості організації лекційних і практичних занять зі спеціальної психології

1. Види і форми проведення лекційних занять.
2. Види і особливості проведення практичних занять.
3. Самостійна робота студентів.
4. Система контролю у вивченні навчальних дисциплін.

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [8]; [9]; [15].

Тема 2. Методичне забезпечення викладання спеціальної та спеціальної практичної психології

1. Засоби ІКТ у викладанні спеціальної психології.
2. Довідникові джерела, навчальні та методичні посібники.
3. Робота з діагностичними методиками.
4. Методи і засоби в психокорекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

Література [3]; [5]; [6]; [7]; [8]; [9]; [15].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Курс “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання” у підготовці фахівців спеціальної та інклюзивної освіти										
Тема 1. Вимоги до підготовки фахівців спеціальності “Спеціальна освіта”	15	2	2	–	11	15	1	0	–	14
Тема 2. Курс “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання”: зміст та особливості	15	2	2		11	15	1	2	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 2. Спеціальна педагогіка як наукова галузь і навчальний предмет. Сучасна вітчизняна система освітньо-корекційних послуг										
Тема 1. Спеціальна педагогіка як наукова галузь і навчальний предмет	15	2	2	–	11	15	1	0	–	14
Тема 2. Сучасна вітчизняна система освітньо-корекційних послуг	15	2	2	–	11	15	1	2	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	-	26
Змістовий модуль 3. Особливості навчання і виховання дітей з різними видами порушень психо-фізичного розвитку										
Тема 1. Особливості навчання і виховання дітей з фізичними порушеннями	15	2	2	–	11	15	1	2	–	12
Тема 2. Навчання та виховання дітей із порушеннями психічного розвитку	15	2	2	-	11	15	1	0	-	14
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	4	4	–	22	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	4	4	-	22	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 4. Методичні аспекти викладання спеціальної педагогіки та спеціальної дидактики										
Тема 1. Особливості організації лекційних і	15	2	2	-	11	15	0	2	–	13

практичних занять зі спеціальної педагогіки										
Тема 2. Методичне забезпечення викладання спеціальної педагогіки та спеціальної дидактики	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	-	22	30	0	2	—	28
Усього годин	30	4	4	-	22	30	0	2	—	28
Змістовий модуль 5. Теоретичні основи спеціальної психології. Психологічні особливості дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку										
Тема 1. Спеціальна психологія. Напрями спеціальної психології	15	2	2	-	11	15	1	0	-	14
Тема 2. Психологічні особливості дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку	15	2	2	-	11	15	1	2	-	13
Разом за змістовим модулем 5	30	4	4	-	22	30	2	2	-	27
Усього годин	30	4	4	-	22	30	2	2	-	27
Змістовий модуль 6. Методи психодіагностики та психокорекції порушень розвитку										
Тема 1. Психодіагностика дітей з порушеннями розвитку	15	2	2	-	11	15	0	1	-	14
Тема 2. Методи психологічної корекції порушень розвитку	15	2	2	-	11	15	0	1	-	14
Разом за змістовим модулем 6	30	4	4	-	22	30	0	2	-	28
Усього годин	30	4	4	-	22	30	0	2	-	28
Змістовий модуль 7. Методичні аспекти викладання спеціальної та спеціальної практичної психології										
Тема 1. Особливості організації лекційних і практичних занять зі спеціальної психології	15	2	2	-	11	15	0	0	-	15
Тема 2. Методичне забезпечення викладання спеціальної та спеціальної практичної психології	15	2	4	-	9	15	0	2	-	13
Разом за змістовим модулем 7	30	4	6	-	20	30	0	2	-	28
Усього годин	30	4	6	-	20	30	0	2	-	28
Разом за курсом	210	15	30	0	75	210	6	14	0	190

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вимоги до підготовки фахівців спеціальності “Спеціальна освіта”	2	
2	Курс “Спеціальна педагогіка та психологія з методиками викладання”: зміст та особливості	2	2
3	Спеціальна педагогіка як наукова галузь і навчальний предмет	2	2
4	Сучасна вітчизняна система освітньо-корекційних послуг	2	
5	Особливості навчання і виховання дітей з фізичними порушеннями	2	
6	Навчання та виховання дітей із порушеннями психічного розвитку	2	2
7	Особливості організації лекційних і практичних занять зі спеціальної педагогіки	2	2
8	Методичне забезпечення викладання спеціальної педагогіки та спеціальної дидактики	2	
9	Спеціальна психологія. Напрями спеціальної психології	2	2
10	Психологічні особливості дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку	2	
11	Психодіагностика дітей з порушеннями розвитку	2	1
12	Методи психологічної корекції порушень розвитку	2	1
13	Особливості організації лекційних і практичних занять зі спеціальної психології	2	
14	Методичне забезпечення викладання спеціальної та спеціальної практичної психології	4	2
		30	14

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів – **20-30 год. / 1 захід**
- підготовка проектних завдань - **3-5 год. / 1 проєкт**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	60	30
2	Підготовка до контрольних заходів	20	30
3	Виконання проектних завдань*	70	130
	<i>Разом</i>	150	190

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:

- лекція;
- пояснення;
- дискусія;
- диспут;
- ілюстрування;
- демонстрація;
- відеометод;
- майстер-клас

2) на семінарських заняттях:

- практична робота;
- фронтальне опитування;
- частково-пошуковий метод;
- спостереження.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (семінарські заняття);
- проєктні (самостійні) роботи;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проєктні (самостійні роботи), реферат, контрольна робота (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на семінарських заняттях	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним

	матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
4	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів (5 відповідей по 5 бали ДФН, 2 відповіді по 5 бали ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
10	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування, а також грамотно проводить експеримент і на високому рівні здійснює обробку його результатів.
8	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні та доцільні цитування, в експериментальних роботах містяться незначні недоліки в обробці їхніх результатів.
6	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації, а також виконує експериментальні роботи не на різномовних матеріалах та з недостатньою кількістю респондентів.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить експерименти, проте не презентує обробку його результатів та не демонструє вміння робити висновки.
1	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення експериментів.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 50 балів (10 робіт по 5 балів ДФН, ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 25-23 ЗФН 40-36	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифікує технологію і правильно виявляє брехню в тексті. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.

ДФН 22-20 ЗФН 35-30	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує технологію профайлінгу і правильно структурує хід виявлення брехні в тексті, проте допускається помилок шляхом упущення кількох відповідних маркерів. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 19-16 ЗФН 29-25	Робота виконана з огріхами в описі технології профайлінгу, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. В такій роботі завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 15-10 ЗФН 24-15	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі технології профайлінгу (III рівень складності). Завдання щодо детекції брехні в тексті виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 9-5 ЗФН 14-5	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів для ДФН, 40 бали для ЗФН</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	7x3 бали = 21 балів
Самостійна (проектна) робота	15x3 бали = 45 балів	15x3 бали = 45 балів
Контрольна (письмова) робота	1x25 балів = 25 балів	1x34 бали = 34 бали
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т 2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
ЗМ 2	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
ЗМ 3	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
ЗМ 4	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	Т 2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	5		
ЗМ 5	Т1	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3

		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	T 2	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
ЗМ 6	T1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	T 2	Відповідь на семінарському занятті	2	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
ЗМ 7	T 1	Відповідь на семінарському занятті	2		
		Самостійна (проектна) робота	3	Самостійна (проектна) робота	3
	T 2	Відповідь на семінарському занятті	4	Відповідь на семінарському занятті	3
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	6
Контрольна робота			25	Контрольна робота	34
Підсумковий контроль		Іспит		Іспит	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Войтко В. Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами: сучасні підходи : [навчально-методичний посібник] / В. Войтко. – Кропивницький: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2016. – 84 с.

2. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: [навчальний посібник] / Т.М. Дегтяренко, Л.С. Вавіна. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 302 с.

3. Демченко І.І. Психолого-педагогічні основи корекційно-виховної роботи у питаннях і відповідях: навчальний посібник – Умань : АЛМІ – 2015 р. – 154 с.
4. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: [навч.-метод. посібник] / А.А. Колупаєва, Н.З. Софій, Ю.М. Найда та ін./ За заг. ред. Л.І. Даниленко. – К.: 2007 – 127 с.
5. Карпенко, Н. В. Діагностика психічного розвитку дитини в роботі педагога (вчителя, вихователя) [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н. В. Карпенко. – 3-тє вид. – К. : Каравела, 2015. – 248 с.
6. Карсканова С.В. Психодіагностика (частина1), Навчальний посібник. Миколаїв: Іліон. – 2020. – 148 с.
7. Карсканова С. В. Психотерапія в роботі практичного психолога: Навчальний посібник. Миколаїв: Іліон, 2019. – 156 с.
8. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
9. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232с.
10. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник / С.П. Миронова, О.В. Гаврилов, М.П. Матвєєва; за заг. ред. С.П. Миронової. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. – 264 с.
11. Серєда І. В., Савінова Н. В., Берегова М. І. Технології виховної роботи в інклюзивному середовищі. Навч.-метод.посібник. Миколаїв: Іліон, 2022. 195 с.
12. Серєда І.В. Корекційно-виховна діяльність педагога у сучасних закладах освіти: монографія / Н.В.Савінова, І.В.Серєда, Н.В.Стельмах. – Миколаїв: Іліон, 2019. – 190 с.
13. Серєда І.В. Спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу. Частина I / І.В.Серєда, В.А.Кисличенко. – Миколаїв: МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2020. – 164 с.
14. Серєда І.В. Спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання. Частина II / І.В.Серєда, В.А.Кисличенко. – Миколаїв, 2021. – 198 с.
15. Серєда І. В. Основи психосоматики: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2022. 156 с.
16. Серєда І.В. Технології корекційно-виховного процесу: навчально-методичний посібник / Н.В.Савінова, І.В.Серєда, Д.М.Борулько. – Миколаїв: Іліон, 2018. – 172 с.
17. Серєда І. В., Карсканова С. В., Стельмах Н. В. Проективні методики у спеціальній психології: Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з вивчення курсу за змішаною формою навчання/ І. В. Серєда. Миколаїв: Іліон, 2024. – 179 с.

Допоміжна література

1. Аксьонова О. Г. Особливості сенсорного розвитку у дітей з тяжким порушенням мовлення / О. Г. Аксьонова // Корекційна педагогіка і психологія. 2015. №6. 140 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
3. Діти з особливими потребами у початковій школі: Поради батькам / За ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. К., 2006.
4. Кисличенко В.А. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується дитина з порушеннями мовлення. Монографія. Миколаїв : Іліон, 2016. 218 с.
5. Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади: [монографія] / Алла Анатоліївна Колупаєва. – К.: Педагогічна думка, 2007. – 458 с.
6. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. «Інклюзивна освіта: від основ до практики»: [монографія] / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко – К. : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. – 152 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»)

7. Компетентнісно зорієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти : монографія / Н. В. Савінова, І. В. Серeda, В.А. Кисличенко та ін. Миколаїв. – Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. – 188 с.
8. Кравець Н. П. Формування та корекція емоційної сфери розумово відсталих учнів молодшого шкільного віку / Н. П. Кравець, В. В. Шибєцька // Молодий вчений. – 2015. № 5 (20). 2015. С. 15-18.
9. Литвиненко, І. С. Проективні малюнкові методики [Текст] : методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І. С. Литвиненко, Д. В. Прасол. – Миколаїв : Арнекс, 2015. – 160 с.
10. Миронова С.П. Олігофренопедагогіка. Компактний навчальний курс: Навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2008. – 204 с.
11. Омельченко І. М. Програма «Розвиток мовлення» для дітей із затримкою психічного розвитку: концептуальне підґрунтя та алгоритми реалізації / І. М. Омельченко // Особлива дитина: навчання і виховання. 2016. №4 (80). С. 41-51.
12. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
13. Психологічна допомога при розладах психічного розвитку [Текст] // Патопсихологія: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / І.А.Мартинюк. – К., 2008. – С. 105-150.
14. Рібцун Ю. В. Шляхи формування сенсорноперцептивної сфери у дітей з вадами мовленнєвого розвитку / Ю. В. Рібцун // Логопед. – 2015. –№11. – С. 4-9.
15. Серeda І. В. Саногенне мислення і саморегуляція як засоби профілактики психосоматичних захворювань. Scientific Journal Virtus Issue # 60, January, 2022. С.20-24.
16. Серeda І.В. Шляхи підвищення стресостійкості та попередження емоційного вигорання педагогів в кризових умовах. Věda a perspektivy № 1(32) 2024. С.97-106.
17. Серeda І.В., Карсканова С.В. Техніки саморегуляції як психологічний ресурс особистості в кризових умовах. Věda a perspektivy № 2(21) 2023. С.281-289.
18. Серeda І.В., Кутержинська К.М. Казкотерапія в роботі корекційного педагога з дітьми з особливими освітніми потребами. Журнал Вересень", 2021 р. Номер 1 (88), <https://september.moippo.mk.ua/index.php/sept/article/download/127/120>
19. Серeda І.В., Стельмах Н.В. Безпечне освітнє середовище як фактор збереження та зміцнення психофізичного здоров'я дітей у сучасних умовах засобами здоров'язбережувальних технологій. Věda a perspektivy № 2(33) 2024. С.226-235.
20. Терлецька Л. Шкільна психодіагностика // Психолог.- 2012, №32-35.- 84 с.
21. Український дефектологічний словник / За ред. В. І. Бондаря. – К. : 2000. – 902 с.
22. Чепка О. В. Сучасні системи спеціальної педагогіки та психології : навчально-методичний посібник / укладач О. В. Чепка. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. – 108 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» <http://www.ussf.kiev.ua/iearticles/88/>
2. Діти з особливими потребами в освітньому просторі України <http://old.zounb.zp.ua/node/5808>
3. Інклюзивна освіта – Департамент освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації <http://oblosvita.mk.gov.ua/ua/inkluzia/>
4. Конопляста С.Ю., Сак Т.В. Логопсихологія [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pidru4niki.com/1584072019705/psihologiya/logopsihologiya>
5. Sereda I. V. (2022). Blended learning implementation during training the teachers of special education in the conditions of quarantine. *Information Technologies and Learning Tools*, 88(2), 239–254. <https://doi.org/10.33407/itlt.v88i2.4532> (Наукометрична база Web of Science)

6. Серета І.В., Кутержинська К.М. Казкотерапія в роботі корекційного педагога з дітьми з особливими освітніми потребами. Журнал Вересень", 2021 р. Номер 1 (88), <https://september.moippo.mk.ua/index.php/sept/article/download/127/120>